



Informatieblad ISO 14001:2015

Milieumanagementsysteem koeriersbedrijf 'Holland Transport'

*De overtuiging -en ervaring- van SCCM is dat elke organisatie
(hoe klein ook) betere milieuprestaties behaalt door het
gebruik van de plan-do-check-act aanpak uit de ISO 14001-norm*

Copyright SCCM

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden openbaar gemaakt en/of verveelvoudigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van SCCM.

Disclaimer

De inhoud van deze brochure is met uiterste zorg samengesteld, desondanks kunnen fouten en onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. SCCM aanvaardt derhalve geen enkele aansprakelijkheid, ook niet voor directe of indirecte schade ontstaan door of verband houdend met het gebruik van de inhoud van deze uitgave.

Milieumanagementsysteem koeriersbedrijf 'Hollend Transport'

N151207, versie 31 mei 2016 rev 1

Inhoudsopgave

<hr/>		
HOOFDSTUK 1		
1	Inleiding en doelstelling	5
<hr/>		
HOOFDSTUK 2		
2	Milieuhandboek Hollend Transport	8
2.1	‘Kerngegevens’ van Hollend Transport	8
2.2	Toepassingsgebied en scope op certificaat	8
2.3	Hoe is het milieumanagementsysteem gedocumenteerd?	9
2.4	De toekomstplannen van Hollend Transport	9
2.5	Wie doet wat	9
2.6	Veranderingen in de organisatie	10
2.7	Overleg	11
2.8	Welke afspraken hebben wij gemaakt en wat houden we bij?	11
2.9	Hoe bepalen wij onze milieuprioriteiten?	12
2.10	Naleving wet- en regelgeving	12
2.11	Leveranciers	13
<hr/>		
HOOFDSTUK 3		
3	Milieulogboek Hollend Transport	14
3.1	Milieubeleid	14
3.2	Contextanalyse	14
3.3	Wat kunnen wij doen aan het milieu en wat zijn de prioriteiten?	16
3.4	Houden wij ons aan de wet en andere verplichtingen?	20
3.5	Competenties	22
<hr/>		
HOOFDSTUK 4		
4	Verslag jaarbespreking Hollend Transport januari 2016 over de uitvoering van het milieuhand- en -logboek in 2015	23
4.1	Inleiding	23
4.2	Veranderingen in het bedrijf	23
4.3	Communicatie	23
4.4	Beoordeling naleving wet- en regelgeving en andere verplichtingen	24
4.5	Evaluatie omgevings- en contextanalyse en beleid	24
4.6	Risico’s en kansen en plannen 2015	24
4.7	Plannen 2016	26
4.8	Registraties	26
4.9	Verslag interne auditor	26
4.10	Conclusie werking milieuhand- en -logboek	27
4.11	Toevoeging directie	27
<hr/>		
BIJLAGEN		
1	Registraties 2015	28
2	Verslag interne auditor Hollend Transport	30

I Inleiding en doelstelling

SCCM heeft dit informatieblad opgesteld, om te laten zien hoe een milieumanagementsysteem voor een kleine en minder complexe organisatie eruit kan zien. Dat het minder ingewikkeld is dan het lijkt en dat het gewoon een praktische en systematische manier van werken is. Door een beter inzicht kunnen de juiste keuzes worden gemaakt en samen worden gewerkt aan het behalen van de zelf gestelde doelen. Wanneer het lukt deze te behalen geeft dat voldoening omdat zowel de eigen organisatie als het milieu er beter van worden.

In dit informatieblad wordt op een praktische wijze omgegaan met de eisen uit de ISO 14001:2015-norm. Het is nadrukkelijk een voorbeeld. Er kan namelijk op verschillende manieren invulling worden gegeven aan de norm. Het voorbeeld in dit informatieblad is bedoeld om te inspireren en niet om te kopiëren. Ook kleine organisaties kunnen ervoor kiezen het MMS te laten certificeren. Wanneer het systeem is ingevoerd op de manier die in dit informatieblad is beschreven voldoet het aan de eisen. Een organisatie kan er zelf voor kiezen om het managementsysteem te laten certificeren.

Doelstelling van dit informatieblad is om te laten zien:

- wat een milieumanagementsysteem (MMS) volgens de ISO 14001:2015-norm is;
- dat een MMS niet ingewikkeld is;
- dat een MMS toepasbaar is voor elke organisatie (zelfs voor bedrijven met drie personen);
- dat een MMS helpt bij het maken van de juiste keuzes en het realiseren van doelstellingen.

De doelgroepen voor het informatieblad zijn:

- kleine organisaties die een MMS willen opzetten;
- adviseurs die bedrijven helpen bij het opzetten van een systeem;
- vergunningverleners en toezichthouders, die bedrijven informatie willen verschaffen over de mogelijkheden van een MMS.

Een MMS helpt een organisatie bij:

- het in kaart brengen van de belangrijke milieuonderwerpen (zowel de risico's als de kansen);
- het bepalen van de voor de organisatie belangrijke ontwikkelingen op milieugebied;
- het bedenken van verbetermogelijkheden;
- het vergelijken van de eigen prestaties met anderen;
- het elkaar stimuleren voor nieuwe ideeën;
- communicatie met klanten over milieu;
- besparing van kosten;
- uitvoeren van plannen en afspraken.

Essentie van een milieumanagementsysteem

Een MMS is gericht op het systematisch ontwikkelen van een milieubeleid, het vertalen daarvan in doelstellingen en vervolgens het nemen van maatregelen om deze ook te realiseren. Dit volgens de zogenaamde 'plan-do-check-act' cyclus. Door steeds opnieuw af te vragen of het gelukt is de doelstellingen te realiseren en het beleid opnieuw af te stemmen op laatste ontwikkelingen komen de milieuprestaties op een steeds hoger niveau. Het zorgen dat wordt voldaan aan de wet- en regelgeving op milieugebied maakt daar voor Hollend Transport deel van uit, evenals het voldoen aan andere eisen die de organisatie onderschrijft. Het oppakken van risico's en kansen op milieugebied is belangrijk voor de continuïteit van de organisatie.

Korte en lange termijn

Een milieumanagementsysteem op basis van ISO 14001:2015 richt zich op zowel de risico's en kansen die direct kunnen worden opgepakt (of moeten worden opgepakt in geval van bijvoorbeeld wetgeving) als risico's en kansen die op langere termijn spelen.

Om de risico's en kansen ten aanzien van het milieu op langere termijn goed in beeld te brengen vraagt ISO 14001:2015 om het in beeld brengen van de context van de organisatie. Het gaat dan om bijvoorbeeld belangrijke ontwikkelingen/onderwerpen die mogelijk gaan spelen. Bijvoorbeeld in wetgeving, technologische vernieuwingen of wensen van klanten.

Stapsgewijs invoeren

Een milieumanagementsysteem wordt over het algemeen stapsgewijs opgebouwd. De snelheid waarmee de stappen worden doorlopen kan de organisatie zelf bepalen. Een mogelijke invulling van een stappenplan is door SCCM uitgewerkt, zie <https://www.sccm.nl/publicaties/82>.

Betrokkenheid leiding van de organisatie

Het heeft alleen zin om aan een MMS te beginnen, wanneer de leiding van de organisatie ook echt gemotiveerd is om milieu te integreren in het strategisch beleid van de organisatie en betrokken is bij de ontwikkeling en uitvoering van het milieubeleid. Zonder deze betrokkenheid wordt er minder bereikt en is zonde van alle moeite, het systeem is dan ook niet certificeerbaar. De betrokkenheid van de directie is een essentieel onderdeel van de ISO 14001:2015-norm.

Opbouw MMS in dit informatieblad en leeswijzer

De ISO 14001:2015-norm bestaat uit tien hoofdstukken. De eerste drie zijn inleidend (inclusief definities). De feitelijke eisen staan in de hoofdstukken 4-10 (zie informatieblad overgang naar ISO 14001:2015). Een organisatie is niet gebonden aan de indeling van de norm en vrij om te bepalen in welke volgorde dit wordt vastgelegd. Bij certificatie is alleen van belang dat alle onderdelen zijn ingevuld en logisch met elkaar in verband staan of op elkaar aansluiten (doelstellingen moeten bijvoorbeeld aansluiten op de geïdentificeerde kansen en risico's).

In het voorbeeld MMS in dit informatieblad is er voor gekozen om het milieumanagementsysteem vast te leggen in drie onderdelen:

→ *Milieuhandboek*

Zoals eerder aangeven betekent het werken volgens ISO 14001 dat een cyclisch proces wordt doorlopen (de zogenaamde plan-do-check-act cyclus). In verband met het herhalen van de stappen is het handig om vast te leggen 'wat' er moet worden gedaan en 'hoe' dit dan gebeurt. Ook de beschrijving van de organisatie is daarin opgenomen. De inhoud van het milieuhandboek kan natuurlijk steeds worden verbeterd of aangepast wanneer de organisatie verandert maar is in de kern redelijk stabiel.

→ *Milieulogboek*

Het resultaat van het 'wat' en 'hoe' wordt in dit voorbeeld vastgelegd in het milieulogboek. Het milieulogboek zal periodiek moeten worden geactualiseerd. Afhankelijk van de ontwikkelingen moet er meer of minder worden aangepast. In ieder geval zullen de doelstellingen regelmatig (meestal jaarlijks) moeten worden aangepast.

→ *Registraties*

Dit onderdeel bevat de documenten met de zaken die worden bijgehouden/vastgelegd.

Om in dit voorbeeld van het koeriersbedrijf uit te gaan van een milieuhandboek, milieulogboek en registraties is een keuze. De norm stelt niet dat een organisatie een handboek of logboek moet opstellen. De documentatie-eisen uit de norm betreffen het aantoonbaar maken (bewijzen) van de uitvoering van processen, het hebben van een milieubeleid, register wet- en regelgeving, risico's en kansen en milieudoelstellingen. Voor een overzicht van documentatie-eisen zie het informatieblad overgang naar ISO 14001:2015. Het is aan de organisatie zelf om te bepalen of het op schrift hebben van afspraken in een handboek noodzakelijk is om de processen gecontroleerd te laten verlopen. In dit voorbeeld hebben we gebruik gemaakt van een handboek om de afspraken duidelijk te maken.

2 Milieuhandboek Hollend Transport

2.1 ‘Kerngegevens’ van Hollend Transport

- Hollend Transport vervoert enveloppen en pakketten tot 25 kg, maar geen gevaarlijke stoffen (hiervoor zijn geen voorzieningen). In ongeveer de helft van de ritten wordt ‘brievenbuspost’ vervoerd.
- Henk Groen is directeur van Hollend Transport en is de chauffeur van de eigen bestelbus.
- Hollend Transport is een VOF van Henk en Ans Groen.
- Ans Groen werkt mee in de zaak en is aanwezig op kantoor. Zij neemt de orders aan en zorgt voor de planning, afspraken met de klant en de afhandeling van de uitgevoerde orders.
- Jan Bloem is een vaste chauffeur in dienst van Hollend Transport die in de tweede bestelbus van Hollend Transport rijdt. In drukke tijden voert Ans zelf ritten uit met de privéauto of maakt Hollend Transport gebruik van Fred Kuipers, een gepensioneerde kennis die ritten rijdt in zijn eigen auto of in een gehuurde bestelbus.
- 40% van alle ritten maakt Hollend Transport voor één bepaalde klant.
- De bestelbussen van Hollend Transport zijn uit 2011 en 2012 en zijn in 2014 respectievelijk 2015 tweedehands gekocht, ze rijden op diesel voorzien van een roetfilter.
- De bestelbussen zijn van Mercedes type y met een laadvolume van 15 m³ en een laadvermogen van 3.000 kilo. De bus heeft een 2,4 liter motor. De bussen hadden bij aanschaf 75.000 respectievelijk 90.000 km op de teller.
- De privéauto is in juni 2012 vervangen door een hybride auto, merk Mitsubishi.
- De familie Groen werkt in een kantoor, vroeger winkelruimte, gelegen in een woonwijk, gebouwd in 1970. In de wijk beschikt Hollend Transport over een dubbele garagebox waar de bestelbussen 's nachts geparkeerd worden.
- Het kantoor (60 m²) is voorzien van dubbelglas en de vloer is geïsoleerd. Er is een eigen verwarmingsketel.

2.2 Toepassingsgebied en scope op certificaat

Toepassingsgebied MMS

Het MMS van Hollend Transport heeft betrekking op:

- Alle activiteiten van de VOF Hollend Transport (Kamer van Koophandel nummer XXXXXX/vestigingsnummer YYYYYYYY).
- Alle activiteiten, dit betreft onder meer het plannen van ritten, uitvoeren transport, inkoop van vervoersmiddelen, brandstof, onderhoud etc., de (financiële) afhandeling van de koeriersritten, de acquisitie van nieuwe opdrachten.
- Alle activiteiten op het terrein en in de gebouwen aan de Groenedreef 10 te Buitendam (kantoor en garageboxen voor het stallen van voertuigen).
- Transportdiensten die Hollend Transport uitbesteedt aan collega's.

Scope bij certificatie

Gestreefd wordt naar een ISO 14001:2015-certificaat met als scope: verzorgen van nationale transportdiensten van voornamelijk pakketten en alle daarmee verband houdende activiteiten. Er worden geen gevaarlijke stoffen vervoerd.

De beschrijving van het toepassingsgebied kan worden opgevraagd door belangstellenden.

2.3 Hoe is het milieumanagementsysteem gedocumenteerd?

De documentatie bestaat uit drie onderdelen:

→ *Milieuhandboek*

Hierin is vastgelegd 'wat' er in het kader van het milieumanagementsysteem moet gebeuren en 'hoe' dit gebeurt. Ook de beschrijving van de organisatie is daarin opgenomen inclusief contextanalyse en stakeholderanalyse.

→ *Milieulogboek*

Het resultaat van het 'wat' en 'hoe' is vastgelegd in het milieulogboek. Het milieulogboek wordt periodiek geactualiseerd.

→ *Registraties*

Dit onderdeel bevat de documenten met de zaken die worden bijgehouden/vastgelegd.

Alle documenten worden digitaal opgeslagen op de centrale dataopslag van Hollend Transport. Deze worden minimaal 5 jaar bewaard.

2.4 De toekomstplannen van Hollend Transport

Het te ontwikkelen milieubeleid moet aansluiten bij de plannen van Hollend Transport voor de komende jaren. De plannen zijn:

- Zoon Joric wil over twee jaar in de zaak komen werken en het later overnemen;
- De omvang van het bedrijf moet wat groeien (in ieder geval verdubbelen);
- Het kantoor en de garages zijn te klein en zullen in oppervlakte moeten toenemen zodat we ook wat zaken kunnen opslaan en veilig kunnen bewaren;
- Wij willen graag voor meer grotere bedrijven of overheidsorganisaties het intern transport tussen vestigingen op vaste basis uitvoeren. Wij kunnen dat goedkoper en met meer service dan een standaard koeriersbedrijf.

2.5 Wie doet wat

Ans is de milieuvrouw van Hollend Transport. Zij is het aanspreekpunt voor de lopende zaken. Het bepalen van het beleid, in kaart brengen van risico's en kansen, het bepalen van doelstellingen en maatregelen en de communicatie met het personeel doet zij samen met Henk Groen, directeur. Henk Groen is eindverantwoordelijk voor het milieumanagementsysteem, Ans is verantwoordelijk voor de uitvoering.

Taken van Ans Groen:

- opstellen contextanalyse en stakeholderanalyse;
- regelen van de interne auditor;
- het maken van een overzicht in hoeverre de maatregelen zijn nageleefd en welke resultaten er zijn bereikt;
- opstellen van informatie ten behoeve van communicatie;
- het extra in de gaten houden van het houden aan de gemaakte afspraken;
- het nemen van corrigerende en preventieve maatregelen indien van afspraken wordt afgeweken (samen met de directeur). Nieuwe afspraken worden vastgelegd in een nieuwe versie van het milieuhand- en -logboek.

Taken van Henk Groen:

- vaststellen contextanalyse en stakeholderanalyse;
- voorbereiden en voorzitten van de interne overleggen;
- geven van het goede voorbeeld en motiveren van chauffeurs;
- inventariseren van wensen/eisen van klanten en andere partijen;
- beoordelen van de resultaten;
- opstellen van het beleid en de doelstellingen en bepalen van benodigde middelen.

Interne audit

Eenmaal per jaar (juni/juli) nodigt de directeur een zakelijke relatie uit om te beoordelen of Holland Transport zich aan de gemaakte afspraken en de taken en verantwoordelijkheden in het kader van ISO 14001 houdt. De interne auditor mag, naast de geplande afspraak voor het uitvoeren van de interne audit onverwachts binnenvallen om te kunnen beoordelen of afspraken worden nageleefd. In principe worden alle afspraken tenminste één keer per jaar nagelopen, hier wordt een verslag van gemaakt.

De interne auditor wordt geselecteerd op basis van de kennis die hij over de ISO 14001-norm beschikt en toetst tijdens de interne audit op basis van ISO 14001-normvereisten. Hierbij wordt onder andere gekeken of de directeur voldoende leiderschap ten aanzien van het MMS heeft genomen. De beoordeling door de auditor moet voldoen aan de eisen die in de ISO 14001-norm worden gesteld ten aanzien van de interne audit.

Indien de auditor geen kennis van de ISO 14001-norm heeft of ervaring met het uitvoeren van interne audits, dan wordt voor deze beoordeling bijvoorbeeld een adviseur ingehuurd met de juiste kennis om aan de eisen van de norm te voldoen. De interne audit wordt tenminste eenmaal per jaar uitgevoerd. Het resultaat wordt in een verslag vastgelegd.

2.6 Veranderingen in de organisatie

Bij veranderingen in de organisatie beoordelen we welke invloed deze veranderingen op het milieumanagementsysteem hebben. Dit doen wij onder andere bij veranderingen in:

- activiteiten, producten, bestelwagens, kantoor of andere faciliteiten;
- personeel of leveranciers;
- wet- en regelgeving;
- milieuaspecten bijvoorbeeld door veranderingen van buitenaf.

Waar nodig worden documenten van het systeem aangepast, zoals de contextanalyse, milieuaspecten, register wet- en regelgeving etc. De medewerkers worden van de wijzigingen op de hoogte gesteld.

2.7 Overleg

Kwartaalbespreking

Elk kwartaal (maart, juni, september) bespreken Ans en Henk Groen de stand van zaken. De volgende punten worden door Ans voorbereid:

- controleren of de registraties worden bijgehouden, alvast de bestaande registraties op een rij zetten en beoordelen of er geen grote afwijkingen in de registraties zitten, indien nodig maatregelen treffen;
- conclusies op basis van cijfers en rapport buitenstaander;
- in februari controleren of er wijzigingen zijn in wet- en regelgeving;
- controleren of aan de wettelijke eisen wordt voldaan (met behulp van checklist) in maart en september;
- voortgang uitvoeren / opvolgen afspraken;
- bepalen van maatregelen indien niet volgens de afspraken wordt gewerkt of verbeteringen mogelijk zijn.

Jaarbespreking

In januari wordt de jaarbespreking (= directiebeoordeling) gehouden waarbij Ans en Henk Groen aanwezig zijn. De volgende punten worden besproken (en door Ans voorbereid):

- overzicht van de milieuregistraties (onder andere een overzicht per transportmiddel van het gemaakte aantal km en het brandstofverbruik totaal en per km);
- de voortgang van de gemaakte afspraken en beoogde resultaten;
- bespreken van de voortgang van doelstellingen en maatregelen uit de vorige jaarbespreking en aangeven van de redenen voor het niet uitvoeren / realiseren van maatregelen;
- evaluatie van omgevings- en contextanalyse, beleid en milieuaspecten, -risico's en -kansen;
- vaststellen van nieuwe doelstellingen rekening houdend met het resultaat van de directiebeoordeling, de context van de organisatie en de wensen/eisen van stakeholders;
- uitvoering en aanvulling van verbetermaatregelen;
- milieuklachten, externe communicatie en de genomen maatregelen;
- toetsen of aan de wettelijke eisen wordt voldaan (met behulp van checklist) en consequenties van wijzigingen in wet- en regelgeving en evalueren van de geconstateerde afwijkingen;
- de stand van zaken met betrekking tot de competenties van alle medewerkers;
- veranderingen in- en extern en de invloed daarvan op het milieu en het milieuhand- en -logboek;
- verslag van de interne auditor.

2.8 Welke afspraken hebben wij gemaakt en wat houden we bij?

De afspraken, milieugegevens en bewijzen die worden bijgehouden, zijn allemaal genoemd in tabellen 2 en 3 in het milieulogboek. Om te kunnen controleren of we de afspraken naleven, worden er registraties bijgehouden die ook in tabel 3 zijn genoemd.

Prioriteit heeft het terugdringen van de luchtverontreiniging door het transport. Om dit goed te volgen, wordt een aantal registraties bijgehouden:

- brandstofgebruik per voertuig en per chauffeur;
- brandstofgebruik wordt vergeleken met het verbruik opgegeven door de leverancier;
- door onderlinge wisseling van de bussen kan ook het rijgedrag onderling worden vergeleken.

Verschillen in de resultaten van Het Nieuwe Rijden worden besproken. Naast het rijgedrag van de chauffeur kunnen verschillen ontstaan door:

- de gemiddelde beladingsgraad;
- de soorten voertuigen die worden ingezet.

In het administratieve systeem wordt voor elke opdracht vastgelegd:

- de datum;
- de afstand;
- de plaats waar pakket is opgehaald;
- de plaats waar pakket is bezorgd;
- de bezorgafstand;
- het gewicht;
- het voertuig dat is ingezet.

Met de vastgelegde gegevens kunnen ad-hoc-analyses worden gemaakt om de planning en inzet van voertuigen te analyseren. Gemiddeld eenmaal per maand kijken Jan en Ans naar de uitvoering van de planning achteraf. Had het efficiënter gekund en zijn de voertuigen met de minste CO₂-uitstoot ingezet?

In het verslag van de jaarbespreking staan de registraties.

2.9 Hoe bepalen wij onze milieuprioriteiten?

Jaarlijks worden tijdens de directiebeoordeling de criteria vastgesteld op basis waarvan de belangrijke milieuaspecten worden bepaald, zie het milieulogboek voor de criteria.

Voor de milieuaspecten, die prioriteit hebben, worden doelstellingen afgesproken en de resultaten regelmatig bijgehouden. Op alle andere punten zal Hollend Transport zich houden aan de wettelijke eisen en ook verbeteringen doorvoeren, die met weinig moeite of investeringen te realiseren zijn.

Wanneer wij onze activiteiten veranderen of uitbreiden, zal de directie deze activiteiten beoordelen en het overzicht van milieuaspecten en wet- en regelgeving waar nodig aanpassen. Jaarlijks wordt beoordeeld of het overzicht van milieuaspecten en de prioriteitstelling nog klopt.

2.10 Naleving wet- en regelgeving

We hebben de wettelijke eisen in kaart gebracht en controleren twee keer per jaar of we de eisen nog steeds naleven. Daarmee hebben we voor onze situatie voldoende beeld van de compliancestatus. Het overzicht wettelijke eisen en resultaat van de eigen beoordeling is opgenomen in het milieulogboek.

2.11 Leverancier

Holland Transport heeft een beperkt aantal leveranciers:

- transportdiensten uitbesteed aan collega's;
- elektra /gas;
- kantoorartikelen;
- diesel;
- onderhoud voertuigen;
- onderhoud CV-installatie;
- keuring brandblussers en haspels.

De meest kritische leveranciers betreffen de collegabedrijven waar af en toe werk aan wordt uitbesteed als Holland Transport het met de eigen mensen en de inhuur van Fred Kuipers niet redt. De collega's die hiervoor worden gebruikt zijn net als Holland Transport ISO 14001 gecertificeerd en rijden met relatief nieuwe bussen. Hiermee worden de eigen eisen en die van ingehuurde transporteurs gelijkgetrokken. Jaarlijks wordt gecontroleerd welke collegabedrijven voor het komend jaar in aanmerking komen om werk aan uit te besteden.

Daarnaast is een kritische leverancier de garage die het onderhoud van de auto's doet. Aan de garage wordt gevraagd inzicht te geven in het milieubeleid en de wijze waarop milieu wet- en regelgeving wordt nageleefd (in het bijzonder afvalscheiding en energiegebruik). Het garagebedrijf is bij voorkeur ook ISO 14001 gecertificeerd. De garage moet ook beschikken over het bedrijfscertificaat koeling. Hierop wordt jaarlijks gecontroleerd.

Per leverancier wordt gekeken naar de eisen die voor die leverancier relevant zijn. De CV-monteur moet bijvoorbeeld in het bezit zijn van een SCIOS-certificaat. Dit is een eis die wij zelf aan onze monteur stellen en is vanwege het formaat van de ketel niet verplicht vanuit het Activiteitenbesluit.

3 Milieulogboek Hollend Transport

3.1 Milieubeleid

Het milieubeleid is tot stand gekomen op basis van de contextanalyse en de inventarisatie van milieuaspecten en kansen en risico's:

Wij willen de belasting van onze activiteiten op het milieu zoveel mogelijk beperken, en voor zover dit redelijkerwijs ook kan, het milieu beschermen en verbeteren. Randvoorwaarde bij de uitvoering van niet wettelijk verplichte verbeteringen is dat het resultaat van de VOF zodanig is dat een redelijk ondernemersinkomen resteert. We zullen zorgen dat wet- en regelgeving met betrekking tot het milieu altijd wordt nageleefd en streven naar een continue verbetering van onze milieuprestatie door middel van doelstellingen en maatregelen. Bij onze inspanningen houden we rekening met de context van de organisatie waaronder markt- en technologische ontwikkelingen en de wensen van onze klanten en andere partijen in onze omgeving. Op basis van het bovenstaande ligt de prioriteit op de reductie van CO₂ door middel van brandstof en energiebesparing.

3.2 Contextanalyse

In onderstaande tabel is de contextanalyse van Hollend Transport uitgewerkt.

Tabel 1: Contextanalyse

INVALSHOEK	BELANGRIJKE ONDERWERPEN EN ONTWIKKELINGEN VOOR MILIEUBELEID	RISICO OF KANS
Markt (extern)	→ CO ₂ -neutraal transport wordt naar verwachting een eis van klanten in de toekomst. → Enkele concurrenten bieden CO ₂ -neutraal transport aan. → Minder brieven te transporteren.	Risico en kans Risico Risico
Overheidsbeleid (extern)	→ Meer aandacht voor energiebesparing/CO ₂ -reductie. → Overgang naar elektrisch vervoer. → Weren van dieselmotoren in binnensteden in verband met luchtvervuiling.	Risico en kans Risico en kans Risico
Technologische ontwikkeling (extern)	→ Schonere brandstoffen beschikbaar. → Elektrische vrachtauto's worden goedkoper.	Kans Kans
Financiën (intern)	→ Erfenis van Ans Groen maakt investeringen mogelijk.	Kans
Technische staat materieel (intern)	→ Transportmiddelen nog niet afgeschreven, voldoen aan de eisen maar niet aan laatste stand techniek.	Risico
Omgeving (extern)	→ Situering in woonwijk kan bij groei een knelpunt zijn met betrekking tot overlast (geluid, transportbeweging, emissies).	Risico

Tabel 2: Stakeholderanalyse

STAKEHOLDER	WENSEN EN BEHOEFTE	COMMUNICATIEBESLUIT*
Klanten	<p><u>Wensen milieubeleid</u></p> <p>→ Transportmiddelen die voldoen aan alle wettelijke eisen</p> <p>→ Terugdringen van CO₂-belasting met 20% in 3 jaar.</p> <p><u>Wensen communicatie</u></p> <p>→ Plannen van Hollend Transport met betrekking tot verduurzaming materieel.</p> <p>→ Betrouwbare informatie over CO₂-footprint van transport uitbesteed aan Hollend Transport.</p>	<p>Jaarlijks krijgen de grote klanten informatie over de ontwikkeling van het wagenpark en de CO₂-footprint.</p> <p>Ook wordt het onderwerp meegenomen bij opdrachtbesprekingen van nieuwe klanten.</p>
Gemeente	<p><u>Wensen milieubeleid</u></p> <p>→ Bedrijvigheid verplaatsen van woonwijk naar bedrijfsterrein.</p> <p><u>Wensen communicatie</u></p> <p>→ Geïnformeerd worden bij veranderingen en incidenten met een belangrijk effect op milieu of hinder voor de omgeving.</p>	<p>Alleen communiceren bij veranderingen. Veranderingen hoeven alleen gecommuniceerd te worden als we niet meer aan de eisen van het Activiteitenbesluit voldoen.</p>
Omwonenden	<p><u>Wensen milieubeleid</u></p> <p>→ Omwonenden geven aan moeite te hebben met vervoersgeluid dat veroorzaakt wordt door laden en transport voor 7.00 uur en na 22.00 uur.</p> <p><u>Wensen communicatie</u></p> <p>→ Geïnformeerd worden voordat wijzigingen met effect op de omgeving plaats vinden.</p>	<p>Twee keer per jaar overleg met de buurtvereniging met betrekking tot hinderaspecten. Voor zover nog niet bekend, worden eventuele klachten en irritaties bij deze bijeenkomsten gehoord.</p>
Werknemers (inclusief tijdelijke of inhuur medewerkers)	<p><u>Wensen milieubeleid</u></p> <p>→ Wil graag rijden in wagens waar ze trots op zijn.</p> <p><u>Wensen communicatie</u></p> <p>→ Informatie over milieu (mms, maatregelen, doelstellingen) om een bijdrage te kunnen leveren aan doelstellingen en vragen van klanten te kunnen beantwoorden.</p>	<p>Tenminste 2 keer per jaar overleg over het managementsysteem o.a. veranderingen, maatregelen, doelstellingen en resultaten. Het overleg wordt voorbereid en voorgezeten door Henk Groen.</p> <p>Wanneer nodig wordt extra overleg ingepland en individueel teruggekoppeld.</p>

* Het milieubeleid van de organisatie is passief openbaar, dat wil zeggen dat deze op verzoek wordt gecommuniceerd.

3.3 Wat kunnen wij doen aan het milieu en wat zijn de prioriteiten?

In de volgende tabel is de beoordeling van de activiteiten opgenomen. De onderwerpen die niet zijn genoemd, komen bij Hollend Transport niet voor. In de tabel is ook vermeld of er wet- en regelgeving van toepassing is.

Criteria voor bepaling belangrijke milieuaspecten/risico's en kansen

Wij hebben voor al onze activiteiten en de activiteiten in de keten bepaald of deze gevolgen hebben (risico of kans) voor:

- kwaliteit van de lucht (door bijvoorbeeld uitlaatgassen);
- kwaliteit van de leefomgeving (door bijvoorbeeld geluidshinder, gevaar);
- kwaliteit van de bodem (door bijvoorbeeld olie lekkage);
- ontstaan van afval;
- gebruik van energie;
- gebruik en vervuiling van water;
- gebruik van andere grondstoffen (waaronder bijvoorbeeld papier).

Prioriteit hebben de onderwerpen die:

- omvangrijk zijn binnen Hollend Transport en invloed hebben op de klimaatverandering (CO₂);
- negatief effect hebben op leefomgeving;
- een kans bieden om het milieu in een keer positief te beïnvloeden.

Voor klimaatverandering is gekozen, omdat dat een prioriteit is in het overheidsbeleid. Milieubelasting door het gebruik van voertuigen is het hoofdonderwerp in de criteria voor duurzaam inkopen van de overheid. De leefomgeving vinden wij belangrijk, omdat wij anderen geen overlast willen bezorgen met onze activiteiten. Als voorbeeld van wat omvangrijk is binnen Holland Transport: de energie voor de verwarming van het gebouw is zo klein ten opzichte van de energie voor de voertuigen dat de verwarming geen prioriteit is. Een verandering waarbij we het milieu in een keer positief te beïnvloeden is het verhuizen naar een ander pand. Zie het strategisch beleid.

Het overheidsbeleid is niet veranderd en ook uit de registraties blijkt dat de aspecten rond het vervoer nog steeds de belangrijkste zijn.

De directie heeft besloten om alle milieuaspecten die op basis van de criteria belangrijk worden geacht, prioriteit te geven. Deze vormen allemaal een risico of een kans.

Tabel 3: Overzicht milieuaspecten, risico's en kansen Holland Transport

ACTIVITEIT	MILIEUASPECT	MILIEUEFFECT	EVT. TOELICHTING	PRIORITEIT	WET- EN REGELGEVING (ZIE H5)
Transport	Emissie van uitlaatgassen (o.a. CO ₂ , NOx en fijnstof)	Luchtverontreiniging / broeikas effect	Uitlaatgassen (hoeveelheid beïnvloedbaar door aantal km (o.a. planning), soort voertuig, soort brandstof, rijgedrag, staat van onderhoud voertuig). Hier telt ook de emissie van de privéauto van de invalchauffeur mee.	Ja (risico)	Bij levering in milieuzones is hiervoor de regelgeving van de betreffende gemeente van toepassing. Op dit moment geen levering in milieuzones vanwege te hoge emissie bestelbus.
Transport	Geluid van bestelbussen en auto	Geluidshinder	Geluid motor voertuigen en geluid banden. Voertuigen voldoen aan de wettelijke eisen.	Nee	Eisen worden gesteld in het Activiteitenbesluit m.b.t. maximaal toelaatbare geluidsniveaus.
Transport	Bij transport in woonwijken kan er verstoring optreden door geluid en luchtmissie	Milieueffect verstoring leefomgeving		Ja (risico)	Transport en levering in woonwijken of nabij andere gevoelige objecten vinden niet plaats tussen 19.00 en 7.00 uur omdat er op deze tijdstippen niet wordt gereden.
Transport	Wassen bestelbussen en auto's	Waterverbruik en vervuiling, uitdroging	Het is niet bekend hoeveel water er per wasbeurt wordt gebruikt en of er een zuinigere wasstraat in de buurt aanwezig is.	Nee	Auto's worden in wasstraat gewassen om emissie naar afvalwater te beperken.
Transport	Dieselgebruik voor voertuigen	Grondstofverbruik, uitputting natuurlijke hulpbronnen	Nu wordt nog gewone diesel getankt, maar er kan overgestapt worden op biodiesel.	Ja (kans)	Geen wettelijke eisen
Kantoor	Verwarming en elektra voor kantoorapparatuur	Grondstofverbruik, uitputting natuurlijke hulpbronnen		Nee	Geen wettelijke eisen, stookinstallatie te klein en verbruik voor computer en kopieerapparaat te laag.
Kantoor	'Huishoudelijk' water gebruik en sanitair	Waterverbruik en vervuiling, uitdroging		Nee	Bij lozing via riolering geen wettelijke eisen, mits alleen sanitair water wordt geloosd en geen gevaarlijke stoffen.
Kantoor	Papier	Grondstofgebruik	Papierbesparing kan gerealiseerd worden door digitale transportformulieren en digitaal factureren. Geen groot effect ten opzichte van andere maar wel eenvoudig te realiseren.	Ja (risico)	Geen wettelijke eisen
Kantoor	Afval papier, KCA, gemengd	Diverse effecten bij verwerking	Papier, KGA, gemengd	Nee	Afvalscheiding conform provinciale milieuverordening en Activiteitenbesluit. Afvoer conform hoofdstuk 10 Wet milieubeheer.
Kantoor	Inkoop voertuigen	Luchtemissie afhankelijk van type voertuig en soort motor.	Met nieuwe wagens kunnen we leveren in milieuzones en worden de mogelijkheden voor CO ₂ -neutraal transport groter.	Ja (risico)	Eisen aan voertuigen in milieuzones
Kantoor	Inkoop onderhoud voertuigen	Diverse aspecten bij onderhoud	Onderhoud aan voertuigen moet bij een ISO 14001 gecertificeerd bedrijf gebeuren.	Nee	Diverse wettelijke eisen bij het onderhoudsbedrijf
Kantoor	Kantoor in woonwijk	Diverse effecten	Bedrijfsverplaatsing biedt kansen voor reductie van diverse milieueffecten. Dit is mogelijk bij voldoende groei.	Ja (risico)	Geen

Het terugdringen van de luchtvervuiling (onder andere fijnstof) door de transportmiddelen heeft voor Hollend Transport een hoge prioriteit. Woon-werkverkeer is niet van toepassing, omdat Hollend Transport vlak bij het huis van Henk en Ans Groen is gevestigd. Zij lopen naar de zaak. Jan Bloem komt op de fiets naar kantoor en Fred Kuipers, die soms ook ritten verzorgt, woont in de straat. De overige effecten op het milieu worden veroorzaakt door energieverbruik (verwarming en elektriciteit voor computerapparatuur en telefonie) en gebruik van kantoorbenodigdheden. Om een goed beeld te krijgen van de milieueffecten van het bedrijf, wordt het verbruik van de transportmiddelen naar een verbruik per km omgerekend. Op deze wijze worden de gegevens van verschillende jaren vergelijkbaar, worden veranderingen zichtbaar en kunnen verbetermogelijkheden eenvoudiger wordenesignaleerd.

Op basis van de cijfers is onze conclusie dat wij onze impact op het milieu substantieel naar beneden kunnen brengen wanneer we maatregelen nemen met betrekking tot transport (transportmiddelen, brandstoffen, rijgedrag, planning). Ook al vormt transport het belangrijkste effect op het milieu, ook voor de andere milieuaspecten zullen waar mogelijk maatregelen worden geformuleerd. Voor alle onderwerpen geldt dat het milieurisico klein is, we geen klachten van de omgeving hebben, de wet- en regelgeving geen eisen stelt, waarmee we het effect kunnen beïnvloeden en we voor alle onderwerpen maatregelen hebben geformuleerd in tabel 4.

De eigenschappen van de ingezette transportmiddelen (soort motor en brandstof etc.) heeft een belangrijke invloed op de luchtvervuiling. Bij de bestelbus zijn alleen dieselmotoren beschikbaar, nieuwe modellen hebben een roetfilter om de vervuiling te beperken. Bij de personenauto (gebruik voor kleinere pakketten) is een hybride aandrijving mogelijk, deze is aanwezig. De huidige bestelbussen zijn nog niet afgeschreven. In de huidige calculatie is uitgegaan van vervanging in 2017. Over de aanschaf van een bestelbus zal geprobeerd worden een afspraak te maken met de twee grootste klanten die beide ISO 14001-gecertificeerd zijn. Indien zij een toezegging doen over de hoeveelheid werk en een lichte verhoging van het tarief voor de komende jaren, kan eerder overgestapt worden naar een milieuvriendelijkere bestelbus. Dit is niet alleen gunstig voor Hollend Transport, maar ook voor deze klanten.

Hollend Transport heeft ook gekeken naar de milieuaspecten in de keten. Deze zitten vooral bij het aanbod van de te transporteren goederen, de beladingsgraad van de wagens en de voertuigen gebruikt voor het transport. Alle beïnvloedbare aspecten zijn in bovengenoemde tabel verwerkt.

Hollend Transport bezorgt de omgeving geen overlast. De bestelbussen worden tussen 17.00 en 21.00 uur in de garageboxen gezet en 's ochtends tussen 7.30 en 9.30 opgehaald. Dit zijn normale tijden waarop ook de andere garageboxen worden gebruikt. Er zijn geen klachten van omwonenden.

In tabel 4 is voor de verschillende milieuonderwerpen uitgewerkt wat de 'basisafspraken' voor onze onderneming zijn, de verbeteringen in 2015, de nog mogelijke verbeteringen en de plannen voor 2016.

Tabel 4: Uitwerking plannen 2016 en registraties

MILIEU- ONDERWERP	BASISAFSPRAAK (ZIJN AFSPRAKEN/ DOELSTELLINGEN DIE VAN TOEPASSING BLIJVEN)	PLANNEN 2015	REALISATIE BASISAFSPRAAK EN PLANNEN 2015	VERBETERMOGELIJKHEDEN (NU EN TOEKOMST)	PLANNEN 2016	REGISTRATIE/ AANTONEN
Transport - planning (lucht, brandstof)	→ Verbeteren planning (afspraken met klant over bezorging) → Afstanden < 3 km geen auto maar fiets (mits mogelijk)	→ Beginnen met gebruik fiets < 3 km → Verbeteren planning → Bij klanten vragen hoe snel bezorgd moet worden	→ Bij de meeste orders wordt aan de klant gevraagd of een dag later bezorging mogelijk is. Bij geen haast wordt planning geoptimaliseerd en de volgende dag bezorgd indien dit km scheelt. → Te weinig gelet op Het Nieuwe Rijden	→ Met meer klanten afspraken maken over snelheid bezorging → Emissies van privéauto invalchauffeur en gehuurde bussen controleren en kiezen voor de beste optie	→ Presenteren als milieubewuste onderneming → Beste optie uitzoeken bij gebruik invalchauffeur met eigen auto of gehuurde bussen	→ Planning, registratie km, bestemming en transportmiddel (zie planningsmap)
Transport - rijgedrag (lucht en brandstof verbruik)	→ Rijden volgens nieuwe rijden → Alle chauffeurs hebben cursus Nieuwe rijden gevolgd → Airco alleen > 30°C	→ Cursus Het Nieuwe Rijden volgen → Doelstelling Brandstof bussen minder 111/100 km		→ Vervolgcurcus en letten op brandstofverbruik → Continue meting brandstofverbruik	→ Doelstelling brandstofverbruik en onderlinge vergelijking → Wedstrijd wie het zuinigst kan rijden	→ Aantal km en brandstofverbruik (zie 12, energieverbruik)
Transport - transport- middelen (lucht, geluid, brandstof)	→ Voor kleinere pakketten, personenwagen gebruiken i.p.v. bestelbus → Rijden op milieuvriendelijkere diesel	→ Aanschaf hybride personenauto als vervanging van privéauto en inzetten als bedrijfsauto → Rijden op milieuvriendelijkere diesel	→ Hybride auto is aangeschaft → Nog te weinig gebruik privéauto als bedrijfsauto → Milieuvriendelijke diesel niet gerealiseerd	→ Beter planning en gebruik hybride auto voor x kilometer of x ritten → Gebruik (elektr.) fiets	→ Voorstel aan 2 grootste klanten over aanschaf nieuwe bestelbus en 'groen' rijden als alternatief (tenminste Euro 6-motor) → Overschakelen op biodiesel	→ Aantal km en brandstofverbruik (zie 12, energieverbruik) → Aantal ritten hybride (zie planningsmap) → Levering in woonwijken niet tussen 19.00 en 7.00 uur
Transport - onderhoud (afval, lucht)	→ Eenmaal per twee weken bandenspanning controleren → Tweemaal per jaar afstelling motor → Onderhoud bus door erkende garage (ISO 14001-gecertificeerd)		→ Basisafspraken gerealiseerd	→ Bij vervanging banden, stillere banden aanschaffen. → Bij vervanging bestelbus PIEK-certificaat behalen (bewijs geluidbeperking bij laden en lossen)	→ Geen	→ Schema bandenspanning (registratielijst in de voertuigen)
Papier (grondstof)	→ 100% scheiding	→ Digitaal factureren	→ Basisafpraak nagekomen → Digitaal factureren gerealiseerd	→ Waar mogelijk intern hergebruik	→ Planning digitaal (via smartphone of PDA). Inkoop papier naar bijna 0	→ Registratie hoeveelheid ingekocht papier
Kantoor - energiegebruik (gas, energie)	→ Thermostaat van verwarming niet hoger dan 18,5 graden → Thermostaat laag bij afwezigheid	→ 10% reductie door lagere temperatuur	→ 2015 – 0,60m ³ gas per graaddag (= correctie weer) was 0,61 m ³ in 2014	→ Lagere temperatuur → Zuinigere ketel	→ Temperatuur naar 18 graden	→ Registratie gasverbruik (zie 12, energieverbruik)
Energie - elektra (energie)	→ Lampen uit als er niemand is → Apparatuur uit indien niet gebruikt	→ Vermindering 5% door ander gedrag	→ 2015 – xxx kWh, was xxx in 2014. Energieverbruik is gelijk gebleven	→ Vervangen gloeilampen → Zonnecellen op dak → Energiezuinigere computerapparatuur	Reductie elektra met 5% door: → vervanging gloeilampen door spaarlampen	→ Registratie energiegebruik (zie 12)
Energie (water)	→ Besparende knop op wc → Wagens wassen in wasstraat	→ 5% reductie door besparende knop op de wc → Niet meer wekelijks autowassen (reductie waterverbruik bij wasstraat)	→ Water teruggebracht van 120 m ³ naar 110 m ³			→ Binnen autowasstraat (zie onderhoudsmap)

Noodsituaties met potentiële milieugevolgen:

De verwarmingsketel wordt elk jaar gereinigd door een erkend CV-bedrijf.

In het kantoor zijn twee rookmelders geplaatst die door middel van een geluidsignaal aangeven wanneer de batterijen vervangen moeten worden. In de buurt van de ketel is tevens een CO-melder aangebracht.

In alle bestelbussen en op kantoor zijn brandblussers aanwezig.

In de garagebox waar de bestelbussen 's nachts worden geparkeerd, zijn absorptiekorrels aanwezig voor het geval er een lekkage van bijvoorbeeld olie plaatsvindt. Indien er onderweg iets gebeurt, wordt ter plekke absorptiemateriaal gebruikt wat aanwezig is in de bussen of wordt de pechhulpdienst gebeld.

Noodsituaties bij transport zijn alleen relevant als het voertuig olie of diesel lekt. Hiervoor is absorptiemateriaal in de bus aanwezig wat gebruikt kan worden tot de hulpdiensten arriveren. Er worden geen gevaarlijke stoffen vervoerd.

Indien er een noodsituatie of incident voorkomt, dan wordt dit geregistreerd en indien noodzakelijk gemeld aan de gemeente (conform hoofdstuk 17 Wet milieubeheer). De noodsituatie of incident wordt in het kwartaal of jaaroverleg besproken, om te kijken of er maatregelen genomen kunnen worden om herhaling te voorkomen.

3.4 Houden wij ons aan de wet en andere verplichtingen?

Er is slechts een beperkt aantal milieuwetten op ons koeriersbedrijf van toepassing. Deze zijn:

- het Activiteitenbesluit waarin algemene eisen voor transportbedrijven zijn opgenomen;
- Wet milieubeheer hoofdstuk 10 betreffende afvalstoffen en hoofdstuk 17 betreffende bijzondere omstandigheden (noodsituaties);
- F-gassenverordening voor de airco-unit;
- EU-normen en gemeentelijke eisen ten aanzien van de uitstoot van auto's (o.a. met betrekking tot roetfilter, type motor nieuwe bestelbus: Euro 5 of 6);
- Verkeerswet (o.a. maximum snelheid en APK-keuring);
- in geval van werkzaamheden voor overheden, dan voldoen aan criteria voor duurzaam inkopen voor transportdiensten.

Door klanten en de verzekeringsmaatschappij worden geen aanvullende milieueisen aan ons gesteld. Omdat er geen gevaarlijke stoffen worden vervoerd, is de ADR niet van toepassing.

De volgende afvalstoffen worden gescheiden afgevoerd: papier/karton, glas, GFT, hout (indien van toepassing), kunststof en ander recyclebaar afval en overig (gemengd) afval. Kunststof en recyclebaar afval wordt door Ans Groen zelf in de openbare containers gegooit.

Gevaarlijk afval is er nauwelijks, maar als het ontstaat, wordt het afgevoerd conform de eisen uit de Wet milieubeheer door een daarvoor erkende afvalinzamelaar. De bijbehorende begeleidingspapieren worden volgens de eisen 5 jaar bewaard. Inktcartridges die als afval moeten worden afgevoerd, worden ingezameld voor het goede doel. Hiervoor is een speciale inzameldoos in het kantoor aanwezig.

Met behulp van de digitale tool zijn de van toepassing zijnde eisen binnen het Activiteitenbesluit uitgedraaid en doorgelopen. Uit de tool blijkt dat Hollend Transport een Type A-inrichting is. Dit betekent dat we onder de werking van het Activiteitenbesluit vallen en geen milieuvergunning nodig hebben. Ook hoeven we bij het wijzigen van ons bedrijf geen melding te doen aan het bevoegd gezag. De file met voorschriften van het Activiteitenbesluit is opgeslagen op de computer.

Het besluit geeft naast een aantal algemene eisen ook eisen ten aanzien van lozingen op het riool en de stookinstallatie. Indien alleen huishoudelijk afvalwater op de riolering wordt geloosd, wordt voldaan aan de eisen hiervoor. Aan alle eisen van het besluit wordt voldaan. Alleen bij wijzigingen in het bedrijf en bij wijzigingen van de bedrijfsmiddelen moet beoordeeld worden of nog aan de eisen wordt voldaan. Ten aanzien van de stookinstallatie is het voorschrift niet van toepassing bij een CV-ketel omdat hierbij geen condensaat van rookgassen wordt geloosd. Tenminste twee keer per jaar wordt bepaald of we nog steeds aan de geldende wet- en regelgeving voldoen. Gedurende het jaar wordt op basis van branche-informatie, informatie van de gemeente en informatie van internet (<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-infrastructuur-en-waterstaat>, <https://ondernemersplein.overheid.nl> en www.sccm.nl) gecontroleerd of er wijzigingen in de wetgeving zijn.

Tabel 5: Overzicht wettelijke eisen

WET EN ARTIKELNUMMER	BESCHRIJVING VAN DE EIS	EVENTUELE TOELICHTING	COMPLIANCE Laatste check 7 juli 2015
2.1 Activiteitenbesluit	Dit is een zorgartikel waarin het bedrijf milieueffecten moet voorkomen of beperken.	Dit is weergegeven in het beleid / de afspraken. Wordt netjes volgens de afspraken gewerkt?	Voldoet
2.12 Act. besluit en hoofdstuk 10 Wm	(Gevaarlijke) afvalstoffen moeten gescheiden worden gehouden en gescheiden afgevoerd door een daarvoor erkende inzamelaar. Registraties en bonnen van de afvoer van gevaarlijk afval moeten 5 jaar bewaard worden.	Staan afvalstoffen netjes opgeslagen en papier, plastic, gft, papier, glas en gevaarlijke afval gescheiden afgevoerd?	Voldoet
2.17 Act. besluit	Maximaal toelaatbare geluidniveaus.	Deze zijn voor het bedrijf niet gemeten. Wel zijn de geluidsniveaus bekend van de bestelbussen. Deze liggen onder de wettelijk toegestane geluidsniveaus. Daarnaast wordt er niet gereden en geleverd tussen 19.00 en 7.00 uur.	Voldoet
2.23 Act. besluit	Is er geen zwerfvuil van de onderneming binnen een straal van 25 meter aanwezig?		Voldoet
F-gassen-verordening	Wordt de koelinstallatie jaarlijks gecontroleerd? Is het onderhoudsbedrijf in het bezit van een bedrijfscertificaat koeling?		Voldoet
Bouwbesluit Art. 6.24 en 6.25	Is er een vluchtroute aanwezig en draaien deuren naar buiten toe open?		Voldoet
Bouwbesluit Art. 6.28, 6.31.4 en 6.33	Zijn brandblussers en –haspels gekeurd en goed bereikbaar?		Voldoet
Euronorm voertuigen	Euro 6-norm	Voor auto's en lichte bedrijfswagens gelden bij nieuwe aankoop de Euro 6-norm.	Geen nieuwe voertuigen aangeschaft
Verkeerswet	Jaarlijkse APK-keuring bij voertuigen vanaf 3 jaar oud	Worden emissie-eisen gekeurd en voldoen deze aan de wettelijke eisen?	Voldoet

De bestelbussen en personenauto's voldoen aan de emissie-eisen; controle gebeurt jaarlijks door de garage. Met de steeds strenger wordende eisen voor zakelijk verkeer in binnensteden worden de ontwikkelingen en eisen sterk in de gaten gehouden. Op dit moment wordt overal aan voldaan. Er worden geen leveringen gedaan in binnensteden met een milieuzone. Bij aanschaf van een nieuwe bestelbus wordt bij voorkeur een Euro 6-bus gekocht zodat levering in milieuzones mogelijk is en we voorlopig weer voldoen aan toekomstige eisen.

3.5 Competenties

In tabel 6 zijn de benodigde competenties vastgelegd en is voor de verschillende personeelsleden aangegeven of deze hieraan voldoen.

Tabel 6: Competenties

FUNCTIE	COMPETENTIE	MEDEWERKER(S)
Milieuvrouw	CO ₂ -footprintberekening (aantonen door certificaat en/of goedkeuring berekening extern deskundige).	AG heeft kennis zelf opgedaan. Berekening is gecontroleerd en goedgekeurd door deskundige van klant.
Chauffeur	Zuinig rijden (aantonen door certificaat Het Nieuwe Rijden en door beoordeling collega en cijfers brandstofgebruik).	Alle medewerkers hebben een certificaat. Vaardigheid alleen bij HG aangetoond. In 2016 zullen de vaardigheden bij andere medewerkers worden getoetst.

4 Verslag jaarbespreking Hollend Transport januari 2016 over de uitvoering van het milieuhand- en -logboek in 2015

4.1 Inleiding

Dit is het verslag van de jaarbespreking van het milieumanagementsysteem van Hollend Transport, uitgevoerd in januari 2016 over de uitvoering van het milieuhand- en -logboek in 2015. Door de milieuvrouw, Ans is de bespreking voorbereid. De conclusies tijdens de bespreking zijn ingevoegd in het voorbereidende document. Daarna heeft de directie nog een aanvulling aan het verslag gemaakt en het geheel ondertekend. Dit is de eerste jaarbespreking.

4.2 Veranderingen in het bedrijf

Sinds de opzet van het systeem zijn er geen veranderingen in het bedrijf geweest, waardoor het handboek moest worden aangepast.

4.3 Communicatie

Gedurende het jaar zijn er 3 tussentijdse besprekingen geweest met de medewerkers over het milieuhand- en -logboek. Deze besprekingen hebben niet geleid tot grote aanpassingen van het handboek, de afspraken of de plannen van het bedrijf. Met klanten en de omwonenden van Hollend Transport is in 2015 gesproken over het nieuw ingevoerde milieuhandboek. Met de afspraken zijn plannen gemaakt over de bezorging (o.a. afleverdag/-tijd) zodat er beter gepland kan worden en door gecombineerde ritten emissies kunnen worden voorkomen. Ook onze ideeën om kleine pakketten binnen een straal van 3 km met de fiets te bezorgen, is met de klanten besproken. Klanten vinden het een goed idee, mits de bezorgtijd niet in het geding komt. De omwonenden vonden het leuk om te horen wat wij allemaal op gebied van milieu doen. Zij hebben geen klachten (we hebben ook geen klachten van anderen ontvangen) en hebben aangegeven het niet belangrijk te vinden om actief door ons benaderd te worden.

4.4 Beoordeling naleving wet- en regelgeving en andere verplichtingen

Het overzicht van wet- en regelgeving is gecontroleerd en nog steeds actueel. Gekeken is of de van toepassing zijnde wetten en regels aangepast zijn en of er nieuwe wetten en regels zijn bijgekomen. Dit is niet het geval. De checklist wetgeving is uitgevoerd, daarmee is gecontroleerd of we nog steeds aan de eisen voldoen. Tijdens de controle bleek dat er in de checklist niets stond over controle van de brandblussers in de bestelbussen. Uitgezocht wordt hoe lang deze mee gaan. In de checklist zal worden aangegeven wanneer ze vervangen moeten zijn. Ook is er een brandblusser aangeschaft voor de garageboxen waar de bussen geparkeerd staan. Deze was nog niet aanwezig.

Bij het controleren op naleving zijn geen afwijkingen gevonden, er zijn daarom geen maatregelen nodig.

4.5 Evaluatie omgevings- en contextanalyse en beleid

De analyses die zijn uitgevoerd, zijn besproken waarbij gekeken is of er nog veranderingen in omgeving, klanten, externe eisen e.d. zijn geweest. Er zijn geen ontwikkelingen die invloed hebben op de analyses of het beleid. Deze zijn daarom nog actueel.

4.6 Risico's en kansen en plannen 2015

De risico's en kansen verbonden aan de van milieuaspecten Hollend Transport zoals beschreven in tabel 3 zijn gecontroleerd. De gesignaleerde risico's en kansen zijn nog steeds aan de orde. De criteria voor het bepalen van de belangrijke milieuaspecten/risico's en kansen zijn niet veranderd.

In het milieuhandboek hebben we tabel 4 aangepast. Aan de tabel hebben we toegevoegd welke plannen zijn uitgevoerd en welke nog niet. Er zijn 3 doelstellingen/maatregelen niet gerealiseerd:

- Overgang op milieuvriendelijke diesel, dit komt omdat er geen benzinepomp in de omgeving was waarbij getankt kon worden. Volgens de laatste informatie wordt deze pomp in het tweede kwartaal geplaatst bij een tankstation in de buurt.
- De privéauto is vervangen door een hybride. In drukke tijden wordt deze ingezet als aanvulling op de twee bestelauto's. De keren dat we aanvullend transport nodig hadden heeft Fred Kuipers voor ons in zijn eigen auto gereden. Afgesproken wordt om hem in het vervolg in de hybride auto te laten rijden.
- Ans en Fred hebben nog niet de cursus Het Nieuwe Rijden gevolgd. Er is geen goede verklaring waarom niet. Afgesproken wordt om deze uiterlijk februari 2016 te volgen waarna Ans onderzoekt welke mogelijkheden er zijn om hier meer aandacht aan te besteden zoals bijvoorbeeld een bonusregelen bij zuiniger rijgedrag door de gehele organisatie.

Op basis van de uitvoering van plannen van 2015 hebben we met z'n allen bepaald wat de plannen voor 2016 moeten zijn.

In 2015 hebben zich geen noodsituaties of incidenten voorgedaan.

Toelichting naleving basisafspraken en plannen 2015:

Transport – planning: We hebben wel gevraagd wanneer pakketten bezorgd moeten worden, maar hebben niet aan klanten gevraagd of ze ook eventueel de volgende dag bezorgd mogen worden om hierdoor efficiënter te kunnen plannen. Dit zal in 2016 worden gedaan.

Transport – rijgedrag: Iedereen heeft een cursus Het Nieuwe Rijden gevolgd. Vervolgens hebben we te weinig gedaan met de tips die uit deze cursus kwam. We hebben het aan iedereen zelf overgelaten om de aanwijzingen te volgen en zuiniger te rijden, zonder dit te controleren. In 2016 gaan we het brandstofverbruik onderling vergelijken en doen we een wedstrijd wie het zuinigst kan rijden.

Transport – transportmiddelen: De privéauto, een hybride Mitsubishi wordt nog relatief weinig ingezet als bedrijfsauto. In 2016 zullen kleinere pakketten en individuele ritten, die niet mee kunnen met de geplande rit van een van de bestelbussen, uitgevoerd worden met de privéauto. Eind 2016 zullen we evalueren wat dit voor effect heeft gehad op het brandstofverbruik en op de emissie van o.a. CO₂. Ook zullen we in 2016 gesprekken aangaan met de twee grootste klanten om te kijken of zij een toezegging willen doen over de hoeveelheid werk, zodat we eerder over kunnen stappen op een nieuwe bestelbus met een betere motor.

Transport – onderhoud: Alle afspraken zijn gerealiseerd. Wij zullen in 2016 controleren of onze garage nog steeds ISO 14001 gecertificeerd is.

Papier: In 2015 is een verzoek ingediend bij de belastingdienst om digitaal te mogen factureren. Dit verzoek is goedgekeurd. Hierdoor besparen wij papier. De planning wordt nog dagelijks geprint voor de chauffeurs. In 2016 kijken we naar de mogelijkheid om de planning volledig te digitaliseren. Dit levert niet alleen een besparing op in het papiergebruik, maar vergroot ook de flexibiliteit als er gedurende de dag ritten in de planning worden toegevoegd.

Kantoor – energieverbruik: Het gasverbruik is direct gerelateerd aan de buitentemperatuur. Het kantoor is geïsoleerd en de verwarming staat al lager. Voor 2016 gaan we de oude CV-ketel vervangen door een nieuwe en zullen we de temperatuur lager zetten als er (vanwege extra transportritten) niemand op kantoor is. Het elektriciteitsverbruik is niet verminderd, omdat we meer en langer op kantoor aanwezig zijn geweest in 2015 dan in 2014. Dit komt door een toename van afgenomen diensten. We zijn blij dat het elektriciteitsgebruik gelijk is gebleven. In 2016 proberen we het elektriciteitsgebruik te verminderen door het plaatsen van zonnecellen op het dak, hiervoor wordt een subsidie aangevraagd. Ook vervangen we gloeilampen door spaarlampen en als computerapparatuur vervangen moet worden, zullen we naar energiezuinige types kijken.

Water: Een belangrijke verbetering in 2015 was het niet meer wekelijks wassen van de bussen. Er wordt nu gekeken hoe vies de bussen zijn, waarna bepaald wordt of het wassen noodzakelijk is. Het niet meer handmatig wassen, scheelt veel tijd die we in kunnen zetten voor transporten. Hierdoor kunnen we de groei in het aantal transporten zelf vervullen, zonder - meer dan vorig jaar - gebruik te maken van inhuur. Daarnaast sparen we het milieu door in de wasstraat te wassen, waar het waswater zoveel mogelijk wordt hergebruikt.

4.7 Plannen 2016

Zie hiervoor tabel 4 van het milieuhandboek. Verantwoordelijk voor uitvoering van alle doelstellingen is Ans. Vanwege haar taak op kantoor houdt zij de voortgang van de doelstellingen in de gaten en bespreekt met Henk de middelen die voor het uitvoeren van de doelstellingen nodig zijn. Henk is als directeur eindverantwoordelijk voor de uitvoering. De doelstellingen zijn samen met het personeel opgesteld, waarna gekeken is welke taken hiervoor bij de verschillende medewerkers liggen.

4.8 Registraties

Bij het verslag is een bijlage gevoegd met de registraties die gedurende het jaar zijn bijgehouden. Op basis van de cijfers zien we dat bijna alle verbruiken omlaag zijn gegaan:

- er is zuiniger gereden;
- relatief gezien is er minder gas gebruikt;
- waterverbruik is afgenomen.

De maatregelen om te reduceren hebben effect gehad. Het verbruik van elektra is niet omlaag gegaan vanwege het grotere aantal bedrijfsuren door meer orders.

4.9 Verslag interne auditor

Uit het verslag van de interne auditor van juni 2015 bleek dat niet alle afspraken bij iedereen bekend waren. Deze zijn nog een keer met iedereen doorgesproken en per afspraak is gekeken naar de rol van de verschillende medewerkers bij het nakomen van de afspraak. Ook was er geen evaluatie voorzien van de reden waarom plannen niet uitgevoerd werden. Deze evaluatie is hierboven beschreven bij het nakomen van de afspraken 2015.

Overige afwijkingen:

- betere registratie wanneer/waarom gebruik hybride auto: dit wordt nu per order aangegeven in het administratief systeem;
- voorstel aan grootste klanten met betrekking tot nieuwe bestelbus en 'groen' rijden nog niet uitgewerkt, dit zal door Ans en Henk worden gedaan in het eerste kwartaal;
- voor de interne auditor was onduidelijk of corrigerende maatregelen worden verwerkt in tabel 4 van het logboek, dit wordt door Ans gedaan.

Het beoordelen van het systeem door een interne auditor van buitenaf is goed bevallen. Een buitenstaander ziet toch dingen die je zelf niet meer ziet. We gaan tijdig op zoek naar iemand anders voor de volgende interne audit. Voor het toetsen aan de norm zal een overzicht gemaakt worden met normen die nog niet beoordeeld zijn. Deze worden in 2016 beoordeeld. Daarmee is in 2 jaar tijd de gehele norm getoetst en is het auditplan voor 2016 vastgesteld. Hiermee voldoen we ook aan de regel dat tenminste 1x per 3 jaar het gehele systeem moet zijn beoordeeld.

4.10 Conclusie werking milieuhand- en -logboek

Sinds de invoering van het milieuhandboek zijn we met elkaar bewuster van de invloed van onze werkzaamheden op onze directe omgeving en op het milieu. De afspraken worden redelijk goed nageleefd en we hebben het gevoel dat het systeem zoals we dat hebben opgezet werkt, maar we kunnen in 2016 nog meer bereiken. De beoordeling door een ingehuurde interne auditor hebben we positief ervaren en we hopen in 2016 weer iemand bereid te vinden naar ons systeem en de afspraken te kijken.

4.11 Toevoeging directie

De plannen zoals we die tijdens de jaarbespreking met elkaar hebben afgesproken, worden bij deze door de directie vastgesteld. Als directie zullen we de nodige middelen vrij maken om de plannen uit te kunnen voeren.

Januari 2016

Handtekening Ans Groen

Handtekening Henk Groen

BIJLAGE I

Registraties 2015

Overzicht gebruik en brandstof (wordt per voertuig en per chauffeur bijgehouden)

	AANTAL KM PER CHAUFFEUR	SOORT BRANDSTOF (DIESEL/BENZINE) AANTAL LITER	GEMIDDELD VERBRUIK (LITER/KM) OP BASIS VAN KM EN BRANDSTOF REGISTRATIE
2013	35.789 km Henk bestelwagen 1	4402 liter diesel	12,30 l/100 km
	42.395 km Jan bestelwagen 2	5492 liter diesel	12,95 l/100 km
	geen km privéauto	-	-
2014	50.041 km Henk bestelwagen 1	6065 liter diesel	12,12 l/100 km
	47.958 km Jan bestelwagen 2	6145 liter diesel	12,81 l/100 km
	1000 km privéauto	114 liter benzine	11,4 l/100 km
2015	67.567 km Henk bestelwagen 1	8023 liter diesel	11,87 l/100 km
	52.310 km Jan bestelwagen 2	6528 liter diesel	12,48 l/100 km
	1254 km privéauto (oud)	143 liter benzine	11,4 l/100 km
	2687 km privéauto (nieuw, hybride)	152 liter benzine	5,66 l/100 km

Volgens specificatie leverancier is gemiddeld verbruik bij stadsritten:

- bestelbus 1: 12,4 liter / 100 km
- bestelbus 2: 13,0 liter / 100 kg
- personenauto: 10,6 liter / 100 km
- hybride auto 5,2 liter / 100 km

De verbruiken worden per maand bijgehouden waardoor snel op grote verschillen kan worden gereageerd. Hierboven worden alleen de jaarcijfers genoteerd en vergeleken met de voorgaande jaren.

Door alle verbruiken om te rekenen naar liter benzine per km kunnen de verbruiken met elkaar vergeleken worden en kan bij het plannen van de ritten voor de zuinigste auto gekozen worden.

Hierbij wordt tevens rekening gehouden met de gemiddelde CO₂-uitstoot per km. Dit gemiddelde is afkomstig uit de technische specificaties van de voertuigen:

- bestelbus 1: 300 g/km CO₂
- bestelbus 2: 320 g/km CO₂
- personenauto: 104 g/km CO₂

De bussen hebben geen vaste bestuurder. De verschillen in het gemiddelde verbruik per voertuig geven een indicatie van de rijstijl van de bestuurder.

Energieverbruik

ENERGIEVERBRUIK	JAAR	VERBRUIK/JAAR	AANTAL GRAADDAGEN DE BILT	TOTAAL ENERGIEVERBRUIK	VERBETERMOGELIJKHEID
Elektra laag	2015	550 kWh		3539 kWh	
Elektra hoog	2015	2989 kWh			
Gas	2015	1687 m ³	2816	1687 m ³ gas	

ENERGIEVERBRUIK	JAAR	VERBRUIK/JAAR	AANTAL GRAADDAGEN DE BILT	TOTAAL ENERGIEVERBRUIK	VERBETERMOGELIJKHEID
Elektra laag	2014	200 kWh		3305 kWh	
Elektra hoog	2014	3105 kWh			
Gas	2014	1566 m ³	2565	1566 m ³ gas	

Gas wordt alleen gebruikt voor verwarming. Als je het gasverbruik tussen de verschillende jaren wilt vergelijken heb je het aantal graaddagen nodig (= aantal dagen per jaar kouder dan 17°C). Graaddagen 2014: 2565, graaddagen 2015: 2816.

In 2014 is 0,61 m³ gas per graaddag verstookt, in 2015 was dit 0,60. Hiervoor is het verbruik gedeeld door het aantal graaddagen. In 2015 is dus iets zuiniger gestookt dan in 2014.

Waterverbruik

JAAR	AANTAL LITER
2015	110
2014	120

Daarnaast is ook bijgehouden:

- bandenspanning: van de bestelbussen volgens afspraak elke 2 weken gemeten en bijgevuld indien nodig.
Van de hybride wordt deze elke maand gemeten (lagere frequentie vanwege kleiner aantal km);
- klachten: in 2015 geen klachten;
- incidenten: in 2015 geen milieu-incidenten;
- verbetermaatregelen: geen maatregelen anders dan in tabel 2 genoemd;
- verslagen van jaar- en kwartaalbesprekingen: zijn verwerkt in de jaarbespreking;
- checklist controle naleving wet- en regelgeving: is ingevuld, aanvullende maatregelen genomen, zie verslag jaarbespreking.

Verslag interne auditor Hollend Transport

Inleiding

Op 8 juni 2015 heb ik, Pieter de Boer, KAM-coördinator van Pro-Metaal metaalbewerkingsbedrijf een interne milieuaudit gedaan bij Hollend Transport. Het onderzoek is uitgevoerd op verzoek van Ans Groen en betrof de werking van het milieuhandboek, de opvolging van de milieuafspraken en het voldoen aan de ISO 14001-norm. Jaarlijks vraagt Hollend Transport een kritische buitenstaander naar het milieumanagementsysteem van Hollend Transport te kijken. Pro-Metaal is een relatief grote afnemer van Hollend Transport en omdat duurzaamheid bij ons hoog in het vaandel staat, wilden wij graag aan het verzoek van Ans voldoen.

Beoordeling opvolging milieuafspraken

De basisinformatie van dit deel van het onderzoek betrof tabel 4: uitwerking plannen 2016 en registraties. Tijdens het onderzoek is voor de significante milieuaspecten gekeken naar de afspraak in de tabel en de registraties om te controleren in hoeverre de afspraken worden nageleefd. Naast de significante afspraken is er een steekproef genomen om de opvolging te controleren.

Conclusies beoordeling naleving:

Naleving afspraken door medewerkers

Tijdens de beoordeling is gesproken met Ans Groen, Henk Groen en Jan Bloem de vaste medewerkers van Hollend Transport. Er is niet gesproken met Fred Kuipers die soms wordt ingehuurd. In de gesprekken is beoordeeld of de medewerkers op de hoogte zijn van de gemaakte afspraken en wat ze doen om de afspraken na te komen.

Van Ans en Henk Groen mag verwacht worden, als eigenaren dat zij op de hoogte zijn van de context- en stakeholderanalyse, de belangrijkste milieuaspecten, de afspraken die er ten aanzien van milieu gemaakt zijn en de registraties die moeten worden bijgehouden. De gesprekken bevestigen dit.

In het gesprek met Ans is gekeken naar de registraties die worden bijgehouden. Deze worden volgens de afgesproken werkwijze ingevuld. Specifiek is er gekeken naar de werkwijze bij de planning van de ritten. Voor een deel kan er vooraf worden ingepland omdat er vaste wekelijkse ritten zijn voor een aantal klanten. Hiervan is er één klant die de keuze laat of het transport op dinsdag of op woensdag plaatsvindt. Geprobeerd wordt om zoveel mogelijk ritten van verschillende klanten te combineren. Ans doet de planning op basis van eigen gevoel en kennis. Gesproken is om hiervoor een slim planningsprogramma aan te schaffen, waardoor ritten efficiënter gepland kunnen worden en hier minder tijd van Ans in gaat zitten.

Uit het gesprek met Jan Bloem blijkt dat hij wel op de hoogte is van de belangrijke milieuaspecten en van de afspraken die er ten aanzien van milieu gemaakt zijn. Hij is samen met Ans, Henk en Fred op cursus geweest voor Het Nieuwe Rijden en heeft daar naar eigen zeggen veel van opgestoken. Op dit moment heeft hij met Henk een wedstrijd om te kijken wie er het zuinigst kan rijden. De afspraak is dat de brandstofkosten die Fred bespaart in 2016 (ten opzichte van 2015) aan hem zelf worden uitgekeerd. Als hij zuiniger rijdt dan Henk (en nog steeds de afspraken met klanten nakomt) komt daar nog een extra bonus bovenop. Hij is niet op de hoogte van de afspraak dat kleinere pakketten binnen een straal van 3 km met de fiets worden bezorgd. Hij heeft dat nog nooit gedaan en denkt dat Ans en Fred dit doen. Zelf registreert hij welke ritten hij gemaakt heeft, naar wie en hoeveel km hij gereden heeft. Omdat hij zuinig wil rijden, zet hij na elke rit de dagteller op 0. De teller van de auto geeft dan per rit aan hoeveel km er is gereden en wat het actuele brandstofverbruik was. Het actuele gebruik zet hij op de km-registratie erbij. Ook meet hij wekelijks de bandenspanning en zet deze op het formulier dat in de auto ligt.

Beoordeling handboek en uitvoering conform ISO 14001

Tijdens de gesprekken met Ans, Henk en Jan en bij het beoordelen van stukken van het managementsysteem is er gekeken of het systeem en de uitvoering voldoet aan de eisen van de norm. Deze beoordeling kan gezien worden als een interne audit samen met de beoordeling op het naleven van afspraken. Hiervoor is echter geen auditplanning opgesteld omdat besloten is elke 2 jaar het gehele systeem te beoordelen. In onderstaande tabel wordt aangegeven welke normpunten beoordeeld zijn en de bevindingen. Voor de normpunten die niet beoordeeld zijn wordt geadviseerd om deze bij de volgende interne audit mee te nemen.

BEOORDEELDE NORMPUNTEN ISO 14001:2015	BEVINDINGEN
5.2 Milieubeleid	In het verslag van de laatste jaarbespreking is niet terug te vinden dat beoordeeld is of het beleid van Holland Transport nog actueel is.
6.1 Acties om risico's en kansen op te pakken	Ans en Henk weten goed te verwoorden waarom bepaalde milieuaspecten prioriteit hebben omdat er risico's of kansen aan verbonden zijn. Dit is goed onderbouwd. Op basis van de afspraken wordt aangetoond dat er veel aandacht is voor het beheersen van alle milieuaspecten en het oppakken van kansen.
6.1.3 Complianceverplichtingen 9.1.2 Evalueren van compliance	Voor zover bekend lijkt het lijstje wettelijke eisen en andere verplichtingen compleet en actueel. De checklist is ook ingevuld.
6.2 Milieudoelstellingen en de planning om ze te bereiken	In het verslag van de laatste jaarbespreking is aangegeven dat niet alle plannen voor 2015 zijn gerealiseerd. Er worden plannen doorgeschoven naar 2016 en er worden nieuwe plannen gemaakt. Aangezien er niet gekeken wordt naar de oorzaak voor het niet realiseren van de plannen is het niet duidelijk of doorgeschoven plannen dan in het nieuwe jaar wel gerealiseerd zullen worden. In het verslag moet deze oorzaak worden vastgelegd. Dit is inmiddels ook in het handboek aan de onderwerpen van de jaarbespreking toegevoegd.
7.4 Communicatie	Alleen de halfjaarlijkse en jaarlijkse besprekingen zijn aantoonbaar. Afspraken bij tussentijds overleg worden niet in een verslag vastgelegd, tenzij dit wijzigingen in afspraken in het handboek betreft. Deze worden meteen in het handboek vastgelegd.

BEOORDEELDE NORMPUNTEN ISO 14001:2015	BEVINDINGEN
8 Uitvoering	<p>Voor de operationele planning en beheersing is gekeken naar de naleving van de basisafspraken uit tabel 4 van het milieulogboek. Er is gekeken of er sinds de evaluatie van 2015 in januari, verbeteringen in de uitvoering zijn aangebracht en of naleving kon worden aangetoond. De conclusie is dat er nog het een en ander te verbeteren is. Het betreft o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> → verbeteren afspraken over bezorgen met de klant → betere registratie wanneer/waarom gebruik hybride auto → voorstel aan grootste klanten met betrekking tot nieuwe bestelbus en 'groen' rijden nog niet uitgewerkt
9.1 Monitoring en meting	De registraties zoals aangegeven in het logboek zijn steekproefsgewijs gecontroleerd. De nadruk is gelegd op de planning, km- en rittenregistratie en brandstofverbruik. Hierbij zijn geen afwijkingen geconstateerd. Wel moet de registratie van de keuze voor de hybride auto beter geregistreerd worden, zie ook 8.
9.3 Directiebeoordeling	Beoordeeld is het verslag van de laatste jaarbespreking van januari 2015 en de opvolging van acties. Hierbij zijn geen afwijkingen geconstateerd.
10.2 Afwijkingen en corrigerende maatregelen	Tijdens de kwartaal- en jaarbesprekingen wordt de voortgang van het milieuhandboek besproken en worden corrigerende maatregelen geformuleerd. Deze worden vastgelegd in het verslag. Onduidelijk is of daarna ook tabel 4 in het logboek wordt aangepast.

Contact

U bent van harte uitgenodigd uw vraag aan ons voor te leggen.
Bedrijven, organisaties, adviseurs, toezichthouders, certificatie-instellingen
en andere belanghebbenden helpen we graag verder.

Mijn.sccm is hét kennisplatform voor ISO 14001, ISO 45001 en ISO 50001.
Op mijn.sccm vindt u onder andere samenvattingen van de meest relevante
milieu- en G&VW-wet- en -regelgeving en halfjaarlijkse overzichten van
gewijzigde wet- en regelgeving. Kijk op www.sccm.nl en meld u aan!

Stichting Coördinatie Certificatie Managementsystemen voor milieu en
gezond en veilig werken

Postbus 13507
2501 EM Den Haag
T 070 - 362 39 81
info@sccm.nl
www.sccm.nl

Uitgave SCCM, Den Haag, 31 mei 2016 rev 1